

**O‘ZBEKISTON RESPUBLIKASI
JISMONIY TARBIYA VA SPORT VAZIRLIGI**

**JISMONIY TARBIYA VA SPORT BO‘YICHA MUTAXASSISLARNI
ILMIY-METODIK TA‘MINLASH, QAYTA TAYYORLASH VA
MALAKASINI OSHIRISH MARKAZI**

**“Tasdiqlayman”
Markaz direktori**

I. Tursunaliyev

“ 31 ” 01 2021-yil

**SPORT TA‘LIMINI TASHKIL ETISHNING
ME‘YORIY-HUQUQIY HUJJATLARI
moduli bo‘yicha**

ISHCHI O‘QUV DASTUR

**“Sport turlari bo‘yicha trener-o‘qituvchi” yo‘nalishi bo‘yicha sport ta‘lim
muassasalari pedagog kadrlarini malakasini oshirish kursi uchun**

Toshkent – 2021

Modulning ishchi o'quv dasturi 2021-yil 4-yanvarda O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi tomonidan tasdiqlangan namunaviy o'quv reja va o'quv dasturiga muvofiq ishlab chiqilgan.

Tuzuvchi:

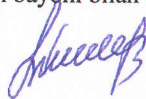
A.X.Xasanov - Markazning "Ijtimoiy fanlar" kafedrasini mudiri, t.f.n., dotsent

Taqrizchilar:

O'.N.Mansurov - Nizomiy nomidagi TDPU "Tarix o'qitish metodikasi va manbashunoslik" kafedrasini dotsenti, p. f.n., dotsenti.
O.S.Artikbayev - Markazning "Ijtimoiy fanlar" kafedrasini katta o'qituvchisi

Ishchi o'quv dasturi "Ijtimoiy fanlar" kafedrasining 2021-yil 4-yanvarda o'tkazilgan 1-sonli yig'ilish bayoni bilan tasdiqqa tavsiya qilingan.

Kafedra mudiri

A.X.Xasanov

Elektron ta'lim resurslari

29. <http://edu.uz>
30. <http://huquqburch.uz>
31. <http://lex.uz>
32. <http://senat.uz>
33. <http://stat.uz>
34. <http://uza.uz>
35. <http://uzdjtsu.uz>
36. <http://uz-edu.uz>
37. <http://www.openinfo.uz>
38. <http://ziyonet.uz>
39. <https://minsport.uz>
40. <https://president.uz>
41. <https://sportedu.uz>
42. <https://strategy.uz>
43. <https://www.gov.uz>

Modulning maqsadi va vazifalari

Modulning maqsadi: Sport sohasi mutaxassislarining malaka oshirish kursi tinglovchilarini sport ta'limining me'yoriy-huquqiy asoslari haqidagi bilimlarini takomillashtirish, normativ hujjatlarni qo'llashdagi muammolarni aniqlash, tahlil etish, shuningdek, ularda sport ta'limining me'yoriy-huquqiy asoslari to'g'risida bilim, ko'nikma va malakalarini tarkib toptirish.

Modulning vazifalari: sport ta'limining me'yoriy-huquqiy hujjati sifatida qonun hujjatlarini tahlil etish;

sport ta'limining me'yoriy-huquqiy hujjati sifatida qonun osti hujjatlarini tahlil etish;

tinglovchilarda me'yoriy-huquqiy hujjatlarni amalda qo'llash ko'nikmasi va malakalarini shakllantirish;

sport ta'limiga tegishli bo'lgan me'yoriy-huquqiy hujjatlarni ishlab chiqish va amaliyotga tatbiq etishga o'rgatish;

me'yoriy-huquqiy hujjatlarga amal qilish va ularni ijrosini ta'minlash;

tinglovchilarda huquqiy madaniyatni shakllantirish.

Modul bo'yicha tinglovchilarning bilimi, ko'nikmasi, malakasi va kompetensiyalariga qo'yiladigan talablar

“Sport ta'limini tashkil etishning me'yoriy-huquqiy hujjatlari” modulini o'zlashtirish jarayonida amalga oshiriladigan masalalar doirasida:

Tinglovchi:

O'zbekiston Respublikasi Konstitutsiyasi, ta'lim sohasida davlat siyosati va boshqa qonunchilik hamda huquqiy-me'yoriy hujjatlarni;

Yangi tahrirdagi “Ta'lim to'g'risida”gi, qonun va boshqa qonun hujjatlarining qabul qilinishi, mohiyati va ahamiyatini;

“Jismoniy tarbiya va sport to'g'risida”gi qonunning mohiyati va ahamiyatini;

“Korrupsiyaga qarshi kurashish to'g'risida”gi qonunning mohiyati va ahamiyatini;

sport ta'limi tizimini rivojlantirishning ustuvor yo'nalishlarini;

sport, fuqarolik, ma'muriy va mehnat huquqi asoslarini;

ta'lim jarayonida qo'llaniladigan zamonaviy komp'yuter texnologiyalarini;

me'yoriy -huquqiy hujjatlar tushunchasi;

me'yoriy huquqiy hujjatlarning turlari;

me'yoriy -huquqiy hujjatlarni ishlab chiqilishi;

me'yoriy -huquqiy hujjatlarni amalga kiritilishi;

me'yoriy -huquqiy hujjatlarni ijrosini ta'minlash;

jismoniy tarbiya va sport sohasidagi dolzarb masalalarni bilishi kerak;

Tinglovchi:

o'z kasbiy faoliyat sohaslarida me'yoriy-huquqiy hujjatlar bo'yicha xizmat ko'rsatish;

me'yoriy -huquqiy hujjatlarni tahlil qilish;
me'yoriy -huquqiy hujjatlarni targ'ib qilish;
korrupsiyaga qarshi kurashishning asosiy printsiplarini bilishi;
majburiy mehnatga qarshi kurashishning huquqiy asoslari anglab yetishi;
me'yoriy huquqiy hujjatlarni amaliyotda qo'llashko'nikmalarini egallashi lozim;

Tinglovchi:

me'yoriy -huquqiy hujjatlarni ishlab chiqish;
me'yoriy -huquqiy hujjatlarni amalda to'g'ri qo'llash;
me'yoriy -huquqiy hujjatlarni tahlil etish;
me'yoriy -huquqiy hujjatlarni takomillashtirish bo'yicha takliflar berish;
me'yoriy -huquqiy hujjatlarni baholash va umumlashtirish; korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi davlat siyosatining

asosiy yo'nalishlarinibilish malakalariniegallashi;

Tinglovchi:

me'yoriy-huquqiy hujjatlar asosida o'quv jarayonini tashkil etish;
me'yoriy-huquqiy hujjatlar asosida ta'lim va tarbiya jarayonlarini boshqarish;
me'yoriy -huquqiy hujjatlar asosida maslahatlar berish;
me'yoriy -huquqiy hujjatlar asosida qarorlar qabul qilish;
korrupsiyani oldini olish omillarini bilish;
tizimli faoliyat tavsifidagi kompetentsiyalarniegallashi lozim.

Modulning o'quv rejadagi**boshqa modullar bilan bog'liqligi va uzviyligi**

“Sport ta'limini tashkil etishning me'yoriy-huquqiy hujjatlari”moduli mazmuni o'quv rejadagi “O'zbekistonning milliy tiklanishdan milliy yuksalish bosqichida jamiyat rivoji masalalari” o'quv moduli bilan uzviy bog'langan holda sport turlari bo'yicha trener-o'qituvchilarning me'yoriy-huquqiy hujjatlar bo'yicha kasbiy pedagogik tayyorgarlik darajasini oshirishga xizmat qiladi.

Modulning sport ta'limidagi o'rni

Modulni o'zlashtirish orqali tinglovchilar tarbiya jarayonlarini me'yoriy-huquqiyasoslarini o'rganish, ularni tahlil etish, amalda qo'llash va baholashga doir kasbiy kompetentlikka ega bo'ladilar.

to'g'risida”gi qarori // <https://lex.uz/docs/-4572514>

22. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 4-fevraldagi PQ-4583-son “Qishki sport turlarini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi qarori // <https://lex.uz/docs/-4725016>

23. O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 4-noyabrdagi PQ-4881-son “Kurash milliy sport turini rivojlantirish va uning xalqaro nufuzini yanada oshirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi qarori // <https://lex.uz/docs/-5080074>

24. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2018-yil 14-avgustdagi 658-son “O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi huzurida Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni ilmiy-metodik ta'minlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish markazi faoliyatini yanada takomillashtirish to'g'risida”gi qarori // <https://lex.uz/docs/-3863838>

25. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2019-yil 19-noyabrdagi 918-son “O'zbekiston Respublikasi Jismoniy tarbiya va sport vazirligi huzuridagi Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni ilmiy-metodik ta'minlash, qayta tayyorlash va malakasini oshirish markazi hamda O'zbekiston Respublikasida trenerlik faoliyatlarini yanada takomillashtirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi qarori // <https://lex.uz/docs/-4600885>

26. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2020-yil 11-martdagi 143-son “O'zbekiston Respublikasida badminton sport turini rivojlantirish chora-tadbirlari to'g'risida”gi qarori // <https://lex.uz/docs/-4761107>

27. O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Shavkat Mirziyoev raisligida 2019-yil 4-sentabr kuni jismoniy tarbiya va sportni rivojlantirish, xalqaro musobaqalarga tayyorgarlikni kuchaytirish masalalariga bag'ishlangan videoselektor yig'ilishi bayoni // <https://lex.uz/docs/-04-09-2019>

28. O'zbekiston Respublikasi Mehnat va aholini ijtimoiy muhofaza qilish vazirining 2013-yil 1-martdagi 14-B-sonli “Ta'lim muassasalarining o'quv xonalarida mashg'ulotlar o'tkazishda mehnatni muhofaza qilish qoidalarini tasdiqlash haqida”gi buyrug'i // <https://lex.uz/docs/-2151165>

“O‘zbekiston Respublikasining ayrim qonun hujjatlariga o‘zgartish va qo‘shimchalar kiritish to‘g‘risida”gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/-5140909>

13. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 7-fevraldagi PF-4947-son “O‘zbekiston Respublikasini yanada rivojlantirish bo‘yicha Harakatlar strategiyasi to‘g‘risida”gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-3107036>

14. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2018-yil 5-martdagi PF-5368-son “Jismoniy tarbiya va sport sohasida davlat boshqaruvi tizimini tubdan takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-3578121>

15. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-apreldagi PF-5712-son “O‘zbekiston Respublikasi Xalq ta‘limi tizimini 2030-yilgacha rivojlantirish konsepsiyasini tasdiqlash to‘g‘risida”gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-4312785>

16. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 4-dekabrda PF-5887-son “O‘zbekistonda futbolni rivojlantirishni mutlaqo yangi bosqichga olib chiqish chora-tadbirlari to‘g‘risida” gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-4631208>

17. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 24-yanvardagi PF-5924-son “O‘zbekiston Respublikasida jismoniy tarbiya va sportni yanada takomillashtirish va ommalashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida” farmoni // <https://lex.uz/docs/-4711327>

18. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2020-yil 30-oktabrdagi PF-6099-son “Sog‘lom turmush tarzini keng tatbiq etish va ommaviy sportni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi farmoni // <https://lex.uz/docs/-5077667>

19. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 9-martdagi PQ-2821-son “O‘zbekiston sportchilarini 2020-yilda Tokio shahrida (Yaponiya) bo‘lib o‘tadigan XXXII yozgi Olimpiya va XVI Paralimpiya o‘yinlariga tayyorlash to‘g‘risida”gi qarori.

20. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2017-yil 3-iyundagi PQ-3031-son “Jismoniy tarbiya va ommaviy sportni yanada rivojlantirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi qarori // <https://lex.uz/docs/-3226019>

21. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining 2019-yil 29-oktabrdagi PQ-4500-son “O‘zbekiston Respublikasida regbi sport turini rivojlantirish chora-tadbirlari

Modul bo‘yicha soatlar taqsimoti:

№	Modul mavzulari	Tinglovchining o‘quv yuklamasi, soat				Mustaqil ta‘lim
		Hammasi	Auditoriya o‘quv yuklamasi			
			Jami	Nazariy	Amaliy mashg‘ulot	
1.	Ta‘lim-tarbiya jarayonini tashkil etishda huquqiy-me‘yoriy hujjatlar tushunchasi va turlari. Sport ta‘limiga oid qonun hujjatlari.	2	2	2		
2.	O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid farmon va qarorlari va Vazirlar Mahkamasining qarorlari qonunosti hujjatlari sifatida.	2	2	2		
3.	Jismoniy tarbiya va sport sohasida korrupsiyaga qarshi kurashish va uni oldini olish omillari	2	2		2	
Jami:		6	6	4	2	

NAZARIY TA‘LIM MAZMUNI

1-mavzu. Sport ta‘limiga oid qonun hujjatlari

Reja:

1.1. Ta‘lim-tarbiya jarayonini tashkil etishda huquqiy-me‘yoriy hujjatlar tushunchasi va turlari

1.2. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi, Yangi tahrirda “Ta‘lim to‘g‘risida”gi Qonuni.

1.3. O‘zbekiston Respublikasining Jismoniy tarbiya va sport to‘g‘risidagi qonuni.

Ta‘lim-tarbiya jarayonini tashkil etish va boshqarishda huquqiy-me‘yoriy hujjatlar tushunchasi va turlari. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasida ta‘lim sohasiga oid me‘yorlar va ularning kafolatlari.

O‘zbekiston Respublikasining qonunlari. O‘zbekiston Respublikasi Oliy

Majlisi palatalarining qarorlari.

2-mavzu. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid farmon va qarorlari, Vazirlar Mahkamasining qarorlari qonunosti hujjatlari sifatida

Reja:

2.1. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid farmonlari va qarorlari.

2.2. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid qarorlari.

2.3. Vakolatli davlat organining sport ta‘limini tashkil etishga oid me‘yoriy-huquqiy hujjatlari.

O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid farmonlari va qarorlari- qonunosti hujjatlari sifatida.

O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid qarorlari qonunosti hujjatlari sifatida.

Jismoniy tarbiya va sport sohasiga oid Vazirliklar, davlat qo‘mitalari va idoralarning buyruqlari hamda qarorlari me‘yoriy-huquqiy hujjatlar sifatida

3-mavzu. Jismoniy tarbiya va sport sohasida korrupsiyaga qarshi kurashish va uni oldini olish omillari

Reja:

3.1. Korrupsiyaga qarshi kurashishning huquqiy asoslari va uni oldini olish omillari

3.2. O‘zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida»gi qonunining mazmuni va mohiyati

Korrupsiyaga qarshi kurashishning huquqiy asoslari va uni oldini olish omillari Korrupsiyaga qarshi kurashish sohasidagi davlat siyosatining asosiy yo‘nalishlari.

O‘zbekiston Respublikasining “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida»gi qonunining mazmuni va mohiyati.

Dasturning axborot-metodik ta‘minoti

Modulni o‘qitish jarayonida ishlab chiqilgan o‘quv-metodik materiallar, tegishli soha bo‘yicha ilmiy jurnallar, internet resurslari, multimediyah mahsulotlari va boshqa elektron va qog‘oz variantdagi manbalardan foydalaniladi.

ADABIYOTLAR RO‘YXATI

I. O‘zbekiston Respublikasi Prezidentining asarlari:

1. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat‘iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2017. – 592 b.
2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob halqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2017. – 488 b.
3. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat‘iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz. 1-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2018. – 592 b.
4. Mirziyoyev Sh.M. Xalqimizning roziligi bizning faoliyatimizga berilgan eng oliy bahodir. 2-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2019. – 400 b.
5. Mirziyoyev Sh.M. Niyati ulug‘ xalqning ishi ham ulug‘, hayoti yorug‘ va kelajagi farovon bo‘ladi. 3-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2019. – 592 b.
6. Mirziyoyev Sh.M. Milliy tiklanishdan – milliy yuksalish sari. 4-jild / Sh.M. Mirziyoyev. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2020. – 400 b.

II. Me‘yoriy-huquqiy hujjatlar

7. O‘zbekiston Respublikasining Konstitutsiyasi // <http://lex.uz/acts/20596>
8. O‘zbekiston Respublikasining 2015-yil 4-sentabrdagi O‘RQ-394-son “Jismoniy tarbiya va sport to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonuniga o‘zgartish va qo‘shimchalar kiritish haqida”gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/-2742233>
9. O‘zbekiston Respublikasining 2017-yil 3-yanvardagi O‘RQ-419-son “Korrupsiyaga qarshi kurashish to‘g‘risida”gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/-3088008>
10. O‘zbekiston Respublikasining 2019-yil 29-oktabrdagi O‘RQ-576-son “Ilm-fan va ilmiy faoliyat to‘g‘risida”gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/-4571490>
11. O‘zbekiston Respublikasining 2020-yil 23-sentabrdagi O‘RQ-637-son “Ta‘lim to‘g‘risida”gi Qonuni // <https://lex.uz/docs/-5013007>
12. O‘zbekiston Respublikasining 2020-yil 3-dekabrdagi O‘RQ-653-son